

Migratie in Europa: hoe steden van elkaar kunnen leren

In volle migratiecrisis kunnen Europese steden dankzij IncluCities werken aan een beter onthaalbeleid voor migranten

Brussel, 8 december 2022 – Op 7 en 8 december 2022 werden in Brussel de Training Academies IncluCities gehouden, meteen de afsluiter van dit EU-project onder leiding van de CEMR (Raad van Europese Gemeenten en Regio's). Bedoeling van het project is een betere integratie van buitenlanders in Europese steden. De stad Brussel en de gemeente Schaarbeek werken er al drie jaar aan en worden daarbij ondersteund door Brulocalis. De banden tussen de lokale besturen worden aangehaald en ze wisselen kennis en ervaringen uit. Een terugblik op wat we van de voorbije drie jaar hebben opgestoken.

De laatste tien jaar hebben de migratiestromen de steden in Europa grondig veranderd. De lokale en regionale overheden werden ingeschakeld bij de opvang en integratie van migranten en vluchtelingen en moesten zorgen voor een vlotte integratie. De lokale besturen spelen een sleutelrol bij de integratie van migranten door het aantal maatregelen, bijvoorbeeld rond wonen en onderwijs, dat ze lokaal nemen.

In volle migratiecrisis is het goed te wijzen op enkele succesvolle initiatieven met een lokale impact. Het *IncluCities-project*, gecoördineerd door de Raad van Europese Gemeenten en Regio's (CEMR) en gefinancierd door het Fonds voor asiel, migratie en integratie (AMIF) van de Europese Unie, heeft acht Europese steden en verenigingen van steden en gemeenten gedurende drie jaar (2020-2022) bijeengebracht om door middel van stedelijke samenwerking na te denken over hoe migranten op het terrein beter geïntegreerd kunnen worden.

IncluCities of mentoring bij het migratiebeleid

Het *IncluCities*-initiatief wil steden met uiteenlopende ervaringen, middelen en mogelijkheden samenbrengen om van elkaar te leren. Het doet aanbevelingen op lange termijn over de integratie van buitenlanders. Daar gaat dit project om: ervaringen benutten en goede praktijken uitwisselen via het mentorschap. Zo werkten vier 'mentorsteden' samen met vier 'leersteden', daarbij ondersteund door hun respectieve plaatselijke verenigingen.

In het Brusselse gewest werkten de stad Brussel en de gemeente Schaarbeek mee als 'mentorstad', daarbij ondersteund door Brulocalis, de koepelvereniging van de Brusselse lokale besturen. Hun respectieve 'leersteden' waren Saint-Jean-de-la-Ruelle (Frankrijk) en Jelgava (Letland).

Volgens een rapport van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg¹, dat tijdens deze Training Academies werd voorgesteld, is bijna 80% van de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van buitenlandse afkomst. Vier van de vijf Brusselaars zijn niet geboren uit twee Belgische ouders en hebben dus

¹ Socio-economische monitoring 2022: arbeidsmarkt en origine, van Unia en FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, https://www.unia.be/files/Documenten/Publicaties_docs/Socio-economische_monitoring_2022.pdf

waarschijnlijk een migratiestroom meegemaakt voordat ze zich in de hoofdstad vestigden. Ze hebben een zeer uiteenlopend levenspad gevolgd, of ze nu afkomstig zijn uit EU-landen of gevlucht zijn uit een land in oorlog. Het is in ieder geval een understatement te stellen dat de problematiek belangrijk is voor het kosmopolitische Brussel.

Resultaten van 3 jaar werk

De voorbije drie jaar werden in het kader van het *IncluCities*-project studiebezoeken uitgevoerd. Daarbij werd nagegaan op welke punten het integratiebeleid in deze steden beter kon. Het gaat onder meer om de volgende aspecten: onderwijs en opleiding, wonen, toegang tot basisdiensten, actieve participatie en maatschappelijke integratie, met daarbij ook aandacht voor het contact tussen het gastland en de migranten.

Er werden opleidingen georganiseerd om de opgedane ervaring te baat te nemen en uit te breiden tot andere gemeenschappen die ook een goed migratiebeleid willen kunnen voeren.

Deze twee dagen *Training Academies IncluCities*² vonden plaats in Brussel, in het hart van de Belgische en Europese hoofdstad. Meteen de afsluiting van het project en het moment om de balans op te maken.

De twee colloquia in de voormiddag en de workshops in de namiddag werden bijgewoond door een aantal politieke vertegenwoordigers. Ze kwamen er hun slotopmerkingen uiteenzetten. Evenveel andere belanghebbenden kwamen de resultaten van hun project voorstellen. Denk bv. aan het *Maison des Femmes* in Saint-Jean-de-la-Ruelle, het huis van de vrouw dat er het licht zag naar het voorbeeld van dat in Schaarbeek. Of nog de digitale loketten die door de *Bureaux d'Accueil des Primo-Arrivants* (BAPA), de Franstalige onthaalbureaus voor nieuwkomers in Brussel en Schaarbeek, als one-stop-shops zijn ingericht om de informatie voor migranten op één centrale plaats onder te brengen. De actieplannen van de Franse en Letse 'leerstedes', die tot doel hebben hun prestaties op het terrein te verbeteren, werden ook uiteengezet.

Tal van Belgische deskundigen of mensen uit het lokale Brusselse verenigingsleven kwamen tijdens de thematische workshops spreken over uiteenlopende aspecten van de opvang en integratie van migranten: werkgelegenheid en professionele inschakeling, taalintegratie, toegang tot huisvesting voor nieuwkomers, gelijke kansen en de situatie van migrantenvrouwen. Pierre Verbeeren bv. kwam spreken over de opvang van Oekraïners in Brussel.

Plaatselijke verenigingen, maar ook de lokale besturen en de Brusselse OCMW's, kwamen hun resultaten uiteenzetten. De stad Brussel en de gemeente Schaarbeek bv. hadden het over hun ondersteunende rol als mentorstad en de begeleiding van hun leerstedes.

Cruciale bijdrage en disseminatie in Europa

IncluCities wil niet alleen goede praktijken uitdragen op het niveau van de stad, maar er ook voor zorgen dat de oplossingen die in het project worden geformuleerd, hun weerslag vinden in het verdere Europese migratiebeleid.

In dit verband hebben de koepelverenigingen van lokale en regionale overheden, zoals Brulocalis voor het Brusselse gewest, een centrale rol gespeeld. Ze hebben de mentor- en leerstedes tijdens het hele proces begeleid, maar ook de resultaten en goede praktijken van het project verder doorgegeven binnen hun respectieve netwerken. Ze waren tegelijkertijd ook de gesprekspartner van de nationale regeringen en de Europese instellingen.

**

² Uitgebreid programma van de twee dagen te vinden op <https://brulocalis.brussels/nl/agenda/training-academies-inclucities>

Projectpartners:

Over IncluCities: Onder de vlag van dit 'IncluCities-project' bundelen acht Europese steden en verenigingen van lokale en regionale besturen de krachten om de integratie van migranten op lokaal niveau te verbeteren. Het initiatief, dat wordt gecoördineerd door de Raad van Europese gemeenten en regio's (CEMR), met een looptijd van drie jaar (2020-22), is bedoeld om steden met uiteenlopende ervaringen op dit vlak samen te brengen om van elkaar te leren en aanbevelingen voor de lange termijn uit te werken. IncluCities wordt financieel ondersteund door het Fonds voor asiel, migratie en integratie (AMIF) van de Europese Unie. Voor meer informatie kunt u terecht op: www.inclucities.eu/

Over Brulocalis: Brulocalis is de koepelvereniging van de 19 gemeenten en 19 OCMW's van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Zij vertegenwoordigt en promoot de Brusselse lokale besturen, behartigt hun belangen en hun autonomie in het belang van de lokale democratie. Haar belangrijkste taak bestaat erin de Brusselse gemeenten en OCMW's te helpen bij hun dienstverlening aan de Brusselse burger. Meer informatie op www.brulocalis.brussels

Persontact Brulocalis: Céline Mercier, celine.mercier@brulocalis.brussels, tel. : +32 (0)486 359 347

Contact IncluCities bij Brulocalis: Justyna Podrazka, justyna.podrazka@brulocalis.brussels